

EL LLENGUATGE DELS MITJANS

Universitat Oberta de Catalunya
Treball de fi de carrera

Carmina Ferré i Garriga
Filologia Catalana

Tutor: Oriol Camps Giralt
Consultora: Maria Gené Gil

1. Índex

2.	Introducció	3
3.	“El camí fa pujada”	4
4.	Objectius.....	6
5.	Metodologia de treball.....	7
6.	Fenòmens recollits	8
6.1	Fonètica	8
6.1.1	Vocalisme	8
6.1.1.1	Vocals àtones.....	8
6.1.1.2	Diftongs.....	9
6.1.2	Consonantisme	10
6.1.2.1	Consonants oclusives.....	10
6.1.2.2	Consonants fricatives.....	11
6.1.2.3	Consonants africades.....	11
6.1.2.4	Consonants sibilants alveolars.....	12
6.1.2.5	Consonants laterals	13
6.1.3	Accentuació	14
6.2	Fonètica sintàctica	14
6.2.1	Vocals en contacte	14
6.2.1.1	Sinalefa o elisió	14
6.3	Morfologia no verbal	14
6.3.1	L’apostrofació	14
6.3.2	L’article	15
6.3.3	El substantiu i l’adjectiu.....	17
6.3.3.1	El gènere	17
6.3.4	Els quantificadors i indefinits	17
6.3.5	Els pronoms	18
6.3.5.1	Les formes febles	18
6.3.5.2	Els pronoms relatius	21
6.4	Morfologia verbal.....	25
6.4.1	Extensió de l’arrel velaritzada.....	25
6.5	Sintaxi.....	26
6.5.1	Caiguda de preposició.....	26
6.5.2	Concordances	26
6.5.3	Perífrasi d’obligació	28
6.5.4	Correlacions temporals.....	29
6.6	Castellanismes	30
6.6.1	Interferències lèxiques	33
6.7	Col·loquialismes.....	35
6.8	Apòcope.....	36
7.	Conclusions.....	36
8.	Bibliografia.....	38
9.	Annex I, entrevista amb Duran i Lleida	40
10.	Annex II, tertúlia política	40
11.	Annex III, taula comparativa.....	40
12.	Annex IV, arxiu audiovisual	40

2. Introducció

L'aparició de Televisió de Catalunya en l'oferta audiovisual catalana va representar tot un revulsiu per a la llengua i la cultura catalanes. L'ús exclusiu de la llengua catalana en una televisió amb una programació diària i estructurada –i no només en desconexions puntuals– va significar la necessitat de confegir un nou llenguatge adequat als mitjans que comptés amb prou registres per satisfer, d'una banda, els usos formals que exigia un *30 minuts* i, de l'altra, els més col·loquials que demanava, per exemple, *l'Àngel Casas Show*. Amb tot, aquells nous registres no havien de ser gaire diferents dels que altres llengües –castellà, anglès o francès– usaven per a les mateixes funcions: la comunicació audiovisual; trenta anys després tenim nom per aquells nous registres –el formal espontani de les entrevistes i tertúlies, l'informal planificat de la ficció, etc. En aquest treball pretenem, a partir d'una mostra, analitzar el registre formal espontani.

El camí que la llengua catalana ha hagut de recórrer per tal d'arribar on és ara és, si més no, particular, i és que cal fer un cop d'ull enrere per comprendre per què en ple segle XXI el català encara és una llengua maltractada per gent de fora i de dins, i que trontolla entre concepcions puristes i antinormistes. Amb la intenció de visualitzar i comprendre aquest recorregut i la seva repercussió en la llengua actual, hem dedicat l'apartat 3 d'aquest treball "el camí fa pujada" a exposar de manera resumida la trajectòria de la normativització i normalització de la llengua catalana des que el 1890 Joaquim Casas-Carbó va manifestar a la revista *L'Avenç* la seva contrarietat per l'anarquia imperant en l'ús de la llengua catalana. La reforma fabriana de la llengua va topar amb la guerra civil i les imposicions de la dictadura franquista que van frenar en sec el procés de modernització de la llengua que en tota llengua requereix ser constant. Amb l'obertura del règim, a poc a poc van anar apareixent manuals i gramàtiques que recolzaven escrupolosament sobre l'obra de Fabra. Per contra, també van sorgir demandes d'escriptors i periodistes que clamaven per una nova modernització de la llengua i adequació als nous temps que la reforma fabriana no havia previst.

En l'apartat 4 constatem els objectius d'aquest treball i en el 5, la metodologia emprada: bàsicament la transcripció i anàlisi de 77 minuts d'un programa de televisió. A l'apartat 6 plasmem, en 46 fitxes, els fenòmens detectats que ens han semblat susceptibles de ser comentats. Encara que la majoria d'aquests fenòmens són incorreccions, no ho són pas tots; n'hi ha hagut que senzillament ens han cridat l'atenció i hem volgut veure què en diuen la normativa actual i altres gramàtiques o llibres d'estil.

Finalment, dediquem l'apartat 7 a les conclusions a què hem arribat amb la confecció d'aquest treball de fi de carrera. Els annexos 1 i 2 corresponen a la transcripció de les converses analitzades; l'annex 3 és una taula amb les dades numèriques recollides i l'annex 4 conté el material audiovisual que hem transcrit i analitzat.

3. “El camí fa pujada”

Ginebra i Solà (2007: 235-284) ens expliquen que quan el 1890 Joaquim Casas-Carbó (1858-1943) va manifestar a la revista *L’Avenç* la seva queixa per l’anarquia imperant quant al model de llengua i l’ús que en feien els escriptors i periodistes catalans, i clamava per una reforma lingüística radical i definitiva, la diglòssia i la deturpació de la llengua catalana eren dos fets palmaris, però que no a tothom feien la mateixa nosa. Amb la incorporació de Pompeu Fabra (1868-1948) a la revista l’any següent i el començament de la seva feina depuradora, la disparitat de criteris entre partidaris i contraris a modernitzar la llengua es va manifestar amb tota vehemència i cadascú maldava per dir-hi la seva. El propòsit cabdal de Fabra era el de retornar al català la funció de llengua de cultura en el sentit més ampli del concepte. Això volia dir modernitzar la llengua, fer-la apta per a les necessitats comunicatives de la societat contemporània i amb capacitat d’expressió científica. El terme *llengua literària* representava aleshores la llengua a què Fabra aspirava amb la seva reforma, un model de llengua eminentment escrit; amb l’arribada dels mitjans de comunicació, però, hom ha coincidit a anomenar aquesta modalitat *llengua estàndard* que Ginebra i Solà (2007: 98) han definit com «la varietat comuna de tots els parlants d’una llengua, utilitzada en els usos públics i formals (orals o escrits) i acceptada majoritàriament pels professionals de la llengua (independentment que consti o no als codis normatius), que assegura la màxima intercomprensió entre ells.». Un dels grans reptes amb què Fabra es va haver d’encarar era l’estil de llengua que hauria de servir de model per a bastir la seva *llengua literària*. Hi havia els partidaris del català antic i els que preferien un model de llengua al més acostat possible a la llengua parlada. La tria de Fabra va decantar-se per la modernitat de la llengua parlada en primer terme i el pou de saviesa de la llengua escrita en segon terme. Els puristes d’aquells temps eren, doncs, i precisament, contraris a la modernització i evolució de llengua; escriptors lligats a la Renaixença que trobaven les propostes de Fabra massa revolucionàries i poc respectuoses amb la tradició. La reforma ortogràfica, gramatical i lèxica va anar consolidant-se amb el pas del temps i els que un dia l’havien combatut van admetre, de bon o mal grat, la feina feta i els seus resultats. Així doncs, en la dècada dels anys 30 del s. XX hom accepta i du a la pràctica la reforma de Fabra.

Una llengua viva, però, és una llengua que requereix una constant revisió i la llengua catalana va veure interrompuda aquesta dedicació durant els més de trenta-cinc anys que va durar la dictadura franquista. En aquells temps en què l’autoritat institucional estava refugiada en la clandestinitat, la norma fabriana va esdevenir l’únic referent que tenia la llengua i es va convertir en símbol d’unitat cultural i nacional del poble català, fet que va sacralitzar i absolutitzar la normativa de Fabra, convertint-la en rígida i intocable. Els escriptors catalans que durant el franquisme van intentar qüestionar cap aspecte de la norma fabriana van topiar amb la incomprensió i la negativa a fer cap mena de canvi. Les primeres polèmiques sobre normativa gramatical van veure la llum a la dècada dels seixanta i gràcies a la tímida obertura del franquisme cap al reconeixement de les llengües territorials. *L’escriptor català i el problema de la llengua* de Francesc Vallverdú, plantejava, el 1968, els conflictes i dificultats amb què s’havia d’enfrontar l’escriptor contemporani. En la dècada dels setanta autors com Joan Coromines amb *Lleures i converses d’un filòleg* (1971), Joan Solà amb *Estudis de sintaxi catalana* (1972-1973) o Lluís López del Castillo amb el llibre *Llengua standard i nivells de*

Llenguatge (1976) van plantejar certes discrepàncies o propostes de canvi de la reforma fabriana.

Amb la recuperació de la democràcia i l'aprovació dels estatuts d'autonomia de Catalunya, el 1979; el País Valencià, el 1982 i les Illes Balears, el 1983 la llengua catalana va poder iniciar un procés de recuperació d'espais i funcions accedint a la vida política i parlamentària, l'àmbit legislatiu, l'ensenyament, la premsa i els mitjans de comunicació de masses, etc. Precisament, van ser els professionals dels mitjans de comunicació de masses que ben aviat van exigir una revisió urgent de la normativa, l'estàndard, els registres i les varietats de la llengua ja que la normativa fabriana no havia previst l'espectacular avenç que havien d'experimentar i, és clar, la llengua els quedava curta. Però les demandes d'actualització i revisió de la normativa formulades a l'IEC no van ser ateses de la manera esperada i així iniciatives privades van mirar de suplir les mancances existents. Alguns exemples en poden ser la publicació el 1982 per part d'Enciclopèdia Catalana del *Diccionari de la llengua catalana* que va passar a ser el diccionari de referència, o *Qüestions convertides de sintaxi catalana* de Joan Solà (1987). En tot aquest batibull de propostes paral·leles a la normativa va sorgir la polèmica entre els puristes i els partidaris del català parlat.

Una de les manifestacions més punyents va ser la protagonitzada per Xavier Pericay i Ferran Toutain el 1986 amb la publicació de *Verinosa Llengua* on posaven al descobert el que ells consideraven mancances de la llengua i mals encerts de l'Institut d'Estudis Catalans. Entre altres, afirmaven:

Ara per ara es persegueix un ideal condemnat al fracàs: introduir una puresa de laboratori en una llengua que, tant si ens agrada com si no, la història ens ha fet impura. Cal partir del reconeixement d'aquest fet i no violentar la parla quan no ho justifica cap altra raó que les manies academicistes. (Pericay i Toutain, 1986: 73)

Altres publicacions del mateix estil van ser *Paraula viva contra llengua normativa* (1990), d'Ivan Tubau; *El català que ara es parla* (1990) un aplec d'entrevistes del mateix autor al voltant de la controvèrsia. Per contra, partidaris del purisme van sortir a defensar les seves posicions, com Maria-Lluïsa Pazos amb *La violació del català* (1992). Amb una postura entre dues aigües, Ernest Sabater va publicar *Ni «heavy» ni «light»: català modern*. Va ser precisament aquesta nomenclatura, la dels *heavys* i la dels *lights* que va fer fortuna per distingir els puristes dels defensors d'un acostament a la llengua parlada.

En la dècada dels noranta veiem com les ganes de fixar un estàndard dels mitjans de comunicació continua afavorint publicacions com ara el llibre d'estil d'Eusebi Coromina *El 9 Nou. Manual de redacció i estil* (1991) o *Parlem del català* (1994) d'Oriol Camps, assessor lingüístic de Catalunya Ràdio. També el 1994 Badia i Margarit va publicar una *Gramàtica de la llengua catalana*. El 1995 surt publicat el *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*, de Josep M. Mestres, Joan Costa, Mireia Oliva i Ricard Fité. El març de 1995, Edicions 62 publica *El català a TV3. Llibre d'estil*. El 1997 apareix *El llibre de la llengua catalana* de Jordi Badia, Núria Brugarolas, Rafael Torné i Xavier Fargas. La llista de publicacions no és abastable en l'extensió d'aquest treball.

Del 1992 ençà l'Institut d'Estudis Catalans ha anat publicant diverses obres com els *Documents de la Secció Filològica I* i la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I. Fonètica* el 1992. L'any següent publicaria l'apartat II dedicat a morfologia. El 1995 va sortir el *Diccionari de la llengua catalana* normatiu, oficial i basat en el *DGLC* de Pompeu Fabra. El 1996, l'IEC va publicar els *Documents de la Secció Filològica III*; el 1997, els *Documents normatius 1962-1996*; el 2001, el *Diccionari manual de la llengua catalana* i el 2007 va sortir l'esperada segona edició del diccionari oficial de l'IEC, el *DIEC2*

Quant a la polèmica entre el català *heavy* i el català *light*, hom considera que a mitjan els anys noranta la polèmica es va acabar amb “taules”. Malgrat tot, però, el debat encara és encès i de tant en tant se senten veus a favor d'un o altre bàndol, com per exemple la publicació més aviat partidària de suprimir o suavitzar algunes normes *Això del català. Podem fer-ho més fàcil?* (2010) d'Albert Pla Nualart o la publicació trimestral *Llengua Nacional* que presenta articles més acostats al purisme. Precisament és al número 72 de la publicació *Llengua Nacional* que podem trobar un article de Marcel Fité on mostra el seu disgust i la seva contrarietat per les tesis incloses al llibre de Pla Nualart.

Ja per acabar, volem fixar-nos que la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, i quant a la normalització i ús de la llengua catalana, en seu llibre d'estil, diu que:

La CCMA contribueix a normalitzar l'ús de la llengua i a consolidar el català estàndard oral i escrit, amb respecte a la variació dialectal. El seu model de llengua engloba les diferents varietats geogràfiques i de registre, adaptades a les diferents situacions comunicatives, per arribar a un públic ampli i heterogeni. (...) La llengua institucional dels mitjans de la CCMA és el català. Els mitjans de la CCMA som una eina de promoció lingüística i cultural, i tenim la vocació de fomentar el coneixement i l'ús de la llengua catalana. Els mitjans de la CCMA tenim el català com a llengua vehicular, i per tant, els nostres professionals fan servir la llengua catalana en les diverses plataformes de difusió de continguts. (...) Reconeixem l'autoritat normativa de l'Institut d'Estudis Catalans i apliquem un model de llengua actual, àgil i flexible que ens permeti satisfer les necessitats que es generen en cada situació comunicativa. (...) La qualitat lingüística és responsabilitat de tot el col·lectiu de professionals de mitjans de la CCMA, als quals s'exigeix la competència lingüística necessària per exercir les seves funcions.¹

4. Objectius

Els dies 7 i 8 de novembre de 2002 va tenir lloc a Barcelona, a la seu de l'IEC, el II Seminari de Correcció de Textos, organitzat pel Servei de Relacions Exteriors de l'Institut d'Estudis Catalans i dedicat a la qualitat de la llengua oral en els mitjans de comunicació. Martí, Joan; Mestres, Josep M.; Camps, Oriol (2003).

A la taula rodona que s'hi va celebrar, i quant a la qüestió dels estudis sobre la qualitat de la llengua als mitjans, Oriol Camps va dir que “seria d'agrair que es dediquessin [estudis] a àmbits concrets, com els informatius generals, o els d'esports, les transmissions o els magazins; que

¹ <http://www.ccma.cat/llibredestil/guia-editorial/111-missi-institucional>

siguin detallats, que es basin en un corpus prou representatiu i que tinguin en compte el tant per cent d'errades en cada tipus de programa". Tot i que hagin passat deu anys des de la celebració d'aquell seminari, entenem que aquest treball respon a aquella crida. El nostre objectiu, serà, doncs, aportar un gra de sorra al corpus que es pretén recopilar i les anàlisis que se'n demanen. La nostra feina consistirà a acarar amb la normativa actual i altres gramàtiques i llibres d'estil, una mostra del llenguatge que avui dia s'usa als mitjans de comunicació per tal de veure'n el grau d'adequació.

Hem escollit el programa "Els matins" de Televisió de Catalunya i hem transcrit una entrevista, una tertúlia, un espai informatiu del temps i un altre espai informatiu del trànsit. Per tant, podem dir que ens hem fixat en el llenguatge informatiu que ha estat escrit per a ser dit, i en un parell de graus de formalitat del que hom anomena formal espontani.

5. Metodologia de treball

Per dur a terme aquest TFC hem escoltat i transcrit l'entrevista que la periodista Sra. Ariadna Oltra va fer al cap de llista per Convergència i Unió, Sr. Josep Anton Duran i Lleida, el dia 10 de novembre de 2011 al programa "Els matins" de Televisió de Catalunya amb motiu de les eleccions generals que s'havien de celebrar el 20 d'aquell mateix mes. La duració total de l'entrevista és de 27 minuts. També hem escoltat i transcrit una part de la tertúlia política que van mantenir el mateix dia el Sr. Miquel Porta Perales, la Sra. Maria Eugènia Cuenca, el Sr. Antoni Puigverd i la Sra. Isabel Nadal amb la moderació d'Ariadna Oltra. Aquesta tertúlia va ser interrompuda per donar pas a l'espai del trànsit, presentat pel Sr. Martí Gironell, i del temps, presentat pel Sr. Eloi Corderó, espais que també hem transcrit. La duració total d'aquesta segona transcripció és de 50 minuts; per tant, hem transcrit un total de 77 minuts, aproximadament. El sistema de transcripció s'ha dut a terme en funció d'una lectura àgil dels textos, per la qual cosa hem optat per indicar les pauses amb els símbols ortogràfics habituals. Puntualment, s'han usat els dos punts per indicar un allargament del so. En alguns casos significatius hem usat l'alfabet fonètic internacional per a plasmar la sonicitat del discurs. Així mateix, s'han usat els símbols "{ }" per marcar els encavalcaments entre la parla de dos o més participants a les converses.

Un cop fetes les transcripcions hem anat marcant tot allò que ens semblava susceptible de ser una incorrecció lingüística, ja fos gramatical, fonètica, sintàctica, de lèxic, repetició, etc. o que senzillament ens cridava l'atenció. Les hem comptat i les hem traslladat a una taula per tal de fer-ne una estadística que més endavant presentarem. Els percentatges s'han calculat sobre un total de 16.477 paraules (comptant com a una paraula tant les apostrofades com les pronominalitzades).

Finalment, hem seleccionat els fenòmens lingüístics que ens han semblat més rellevants, ja sigui per incidència en les transcripcions, per presència en la llengua o per simple curiositat, i hem mirat què en diuen almenys dos dels treballs següents –en alguns casos, però, només hem trobat una resposta:

1. Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I i II. Barcelona, IEC, 2009. ²
2. Portal lingüístic de la CCMA, que forma part del Llibre d'estil de la CCMA. ³
3. Gramàtica del Català Contemporani. Ed. Empúries. Barcelona, 2002.
4. El llibre de la llengua catalana. Tercera edició. Castellnou Edicions. Barcelona, 2004.
5. Gramàtica zero. Universitat de València. València, 2011.
6. DDCOR. ⁴

Puntualment, hem acudit a altres fonts de consulta detallades a la bibliografia.

Finalment, hem traslladat a l'apartat 6. *Fenòmens recollits* els criteris de les fonts consultades a cada qüestió plantejada.

6. Fenòmens recollits

- 6.1 Fonètica**
- 6.1.1 Vocalisme
- 6.1.1.1 Vocals àtones

1. Caiguda de A o E per contacte amb R				
UBICACIÓ / LÍNIA / MINUT/ EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	281	00:54:13	P'rò els socialistes. AO
	2	12	1:15:52	P'rò ahir a la nit vaig veure. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,12 %			Convidats: 0,33 %
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.1.2.			
ÉS A DIR	En una locució formal no és, en general, recomanable aquesta reducció de vocals àtones, però cal tenir en compte que hi ha casos en què les dues formes fins i tot queden recollides, gràficament, al diccionari normatiu (caragol/cargol i carabassa/carbassa –i derivats) http://esadir.cat/criteris/consneutrerra			
GCC	En català oriental, davant o darrere de la ròtica bategant és bastant freqüent l'elisió de [ə] (...) Paral·lelament, però, també es donen casos d'afegitó d'una vocal de suport (...) Un i altre cas són rebutjats per la normativa. F 4.2.1			
DDCOR	S'han de pronunciar les vocals <a> o <e> que precedeixen una <r> inicial de síl·laba: ba-ra-na, in-te-rès, pe-rò, ta-ron-ja, etc. Les elisions per			

² <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000072.pdf>

<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000073.pdf>

³ <http://esadir.cat/>

⁴ <http://diccionari.lecturanda.cat/www/lecturanda/ca/recursos/ddcor.html>

	contacte amb <r> són desconegudes en els parlars occidentals però habituals en els parlars orientals, en què de manera espontània se sent vritat en lloc de ve-ri-tat, Tresa en lloc de Te-re-sa, intrès en lloc de in-te-rès, etc.
--	---

2. Elisió de neutra inicial				
UBICACIÓ / LÍNIA / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	474	01:04:18	això comportés nar tancant empreses. DL
	2	465	01:40:57	S'han nat fent una sèrie de polítiques. MG
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,04 %		Convidats: 0,05 %	
ÉS A DIR	En lleng. col·loquial és habitual la caiguda de la "a-" inicial àtona en certes paraules. En una locució formal no és, en general, recomanable aquest emmudiment. http://esadir.cat/criteris/a-			
DDCOR	S'ha de pronunciar la <a> inicial de paraules ben freqüents, com ara noms (<i>abella, agulla, aixada, avellana...</i>) i auxiliars i formes verbals (<i>havia, agafar, anar, anem...</i>). Si bé els parlars occidentals són resistent a elidir aquesta <a> inicial, els parlars orientals hi tendeixen sovint. Dins d'aquest grup, les elisions de <a> inicial són més freqüents en mallorquí que en català central o en rossellonès.			
Joan Carles Mora Bonilla ⁵	A part de les elisions vocàliques produïdes per contacte entre vocals hi ha una sèrie d'elisions vocàliques sense cap contacte que afecten principalment paraules d'ús molt freqüent com <i>haver, havia, anar, anat, això, avui, aquell, etc.</i> , fins al punt de produir formes secundàries com <i>ver, nar</i> . En totes aquestes paraules la primera síl·laba és [ə], que en aquests casos es pot elidir, i la segona és la tònica. L'elisió de [ə] en aquests mots es pot donar en qualsevol context fonètic, sigui el fonema precedent vocàlic o consonàntic, i és molt més freqüent en la parla col·loquial que en un registre formal, encara que puguem trobar exemples en qualsevol mena de registre si la velocitat d'elocució és prou alta.			

6.1.1.2 Diftongs

3. Reducció de diftongs a una sola vocal				
UBICACIÓ / LÍNIA / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	97	00:44:18	cinc-cents xixanta punts. DL
	1	345	00:57:44	que tenen un coranta-quatre per cent. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	No recomanable. l, 1.1.3.			
ÉS A DIR	En lleng. col·loquial és habitual la reducció del diftong inicial, d'una banda, i la pronúncia assimilada, en què la essa inicial adopta el punt d'articulació del so contigu de la xeix , de l'altra. http://esadir.cat/criteris/entry_20030701133537_84/			

⁵ Mora Bonilla, J. C., (1998:86)

GCC	Quaranta i seixanta adopten quasi per tot arreu les pronúncies <i>coranta</i> i <i>xixanta</i> . M 3.5.1.2
DDCOR	En paraules que contenen els formats <qu> i <gu>, en què sona la <u> (...) cal pronunciar la <u>. Són, per tant, incorrectes les reduccions d'aquests diftongs a una sola vocal.

6.1.2 Consonantisme

6.1.2.1 Consonants oclusives

4. Supressió de la <i>p</i> del grup <i>ps-</i> inicial				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	475	1:41:29
	2	870	2:04:04	perquè el SOE no pot governar això. AP
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.2.1.			
ÉS A DIR	(...) En la pronúncia habitual només es manté la segona consonant de les paraules que comencen amb el grup <i>ps-</i> . Considerem secundària la pronunciació amb [ps], que desaconsellem especialment en els contextos informals. http://esadir.cat/criteris/cons_ps			
GCC	En l'ortografia catalana, hi ha mots d'origen culte, manlles i acrònims que mantenen grups consonàntic inicials originals del tipus <i>ps-</i> , <i>pn</i> , <i>pt</i> , <i>gn</i> , <i>i mn</i> , que en la pronúncia habitual només mantenen la segona consonant. Aquest grups –i, en especial, <i>ps-</i> es mantenen només en les realitzacions d'alguns parlants (...). Aquestes realitzacions són més freqüents darrere vocal, perquè la primera consonant passa a ocupar la posició de coda de la síl·laba anterior. F 5.2.2.			
DDCOR	Cal pronunciar la consonant oclusiva del grup <ps> inicial d'alguns cultismes en registres formals.			

5. -t intrusa final en certs mots				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	820	01:01:19
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	No recomanable.			

	I, 1.2.1.
COROMINES	<p>És molt estesa la pronúncia <i>ont</i> davant de mots que comencen amb vocal (<i>ont és?</i>, <i>ont era?</i>, <i>ont havies anat?</i>, <i>d'ont has vingut</i>) amb una <i>-t</i> intrusa originada per una analogia interna de la llengua, que diu <i>Sant(t) Pere</i> però <i>Sant Andreu</i>, <i>Sant Hipòlit</i> (amb <i>-t</i>) (...). Notem que avui dia la gent jove tot i dir normalment <i>ont és?</i>, <i>ont era?</i>, vacil·la ben sovint en d'altres construccions, i diu més aviat sense <i>-t</i> una frase com <i>on aniràs?</i> Sembla, doncs, que estem testimoniant una reculada d'aquesta tendència. (...). No es tracta doncs, de la conservació de la <i>-D-</i> etimològica (tenint el grup <i>-ND-</i> un tractament medial) com ho vol explicar <i>AlcM</i>: si fos aquest el cas, llavors trobaríem molts testimonis de la <i>-t</i> escrita en els textos primerencs, cosa que no ocorre pas.</p> <p>DECLC, VI, 68</p>
F. de BORJA MOLL ⁶	L'adverbi interrogatiu i relatiu de lloc és <i>ÜNDE on</i> , que pot reforçar-se amb la preposició <i>a</i> (<i>a on</i>). En molts dialectes es pronuncia amb <i>-t</i> (<i>ont</i>), que és el residu de la <i>D</i> de <i>ÜNDE</i> .

6.1.2.2 Consonants fricatives

6. Africació				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	487	01:04:58	algun pla de <i>tʃ</i> oc contra l'atur. DL
	2	390	01:37:37	de <i>tʃ</i> aloc. EC
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,01 %	
ÉS A DIR	<p>En una locució formal, es recomana que la x en posició inicial (xai, per exemple), escrita sense t al davant, soni igual que she en anglès. També hauria de sonar així la x precedida d'una consonant que no sigui la t (com ara a planxa).</p> <p>En tots dos casos, però, l'ús col·loquial es decanta clarament pel so africad (tx).</p> <p>http://esadir.cat/criteris/xeix/</p>			

6.1.2.3 Consonants africades

7. ensordiment de [dʒ]				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	166	00:47:49	per sobre de la mitjana europea. DL
	2	154	01:24:42	molt rebutjable. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,04 %	
GCC	<p>La solució [tʃ] en lloc de [dʒ] (p.ex. <i>me[tʃe]</i>) és pròpia del valencià apitxat i de les regions apitxades del català nord-occidental (ribagorçà, Mella, Favara, Fraga i pobles occidentals del Baix Aragó). També s'observa una tendència a l'ensordiment en determinats mots i en una àrea geogràfica molt heterogènia.</p>			

⁶ Moll, Francesc de B. (2006: 186)

6.1.2.4 Consonants sibilants alveolars

8. Pronunciació sorda de la x del grup ex- seguit de vocal				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	548	01:07:56	li respondré sempre exactament el mateix. DL
	2	566	01:47:08	només exigeix que els altres. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.2.2.			
ÉS A DIR	La x de les paraules que comencen per ex- i inex- seguit de vocal (exacte, inexacte, etc.) es pronuncia sonora ([gz]), i no sorda ([ks]). http://esadir.cat/criteris/criteris/xson			
DDCOR	La <x> del grup <ex> té una seqüència consonàntica d'oclusiva més fricativa en paraules com <i>examen</i> , <i>exèrcit</i> o <i>exacte</i> . Això vol dir que la fricativa s'ha de fer sonora: <i>examen</i> > <i>egzamen</i> , <i>exèrcit</i> > <i>egzèrcit</i> ... També s'ha de fer sonora en els grups <hex> i <inex>: <i>hexaedre</i> > <i>hegzaedre</i> , <i>inexacte</i> > <i>inegzacte</i> .			

9. Diferents tipus de palatalitzacions en consonants sibilants alveolars				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	97	44:18	cinc-cents xixanta punts. DL
	1	304	55:28	la contribució a la hi[[j]enda. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,02 %	
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.2.2			
GCC	Quaranta i seixanta adopten quasi pertot arreu les pronúncies coranta i xixanta. M.3.5.1.2			
DDCOR	La essa és alveolar perquè té el punt d'articulació en els alvèols. Per tant, són incorrectes diferents tipus de palatalitzacions, és a dir, d'articulacions que endarrereixen el punt d'articulació fins al paladar. Aleshores, en lloc de dir una essa sorna una ics, que no és estàndard. Hem de fer doncs <i>seixanta</i> i no <i>*xeixanta</i> , <i>cavalls</i> i no <i>*cavallx</i> , <i>tretze</i> i no <i>*tretge</i> .			

10. Pronunciació sorda de la sibilant sonora				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	98	44:21	pot contagiar la france[s]a, la belga. DL
	2	289	01:32:53	Això és repre[s]entar els ciutadans. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 1,07 %	
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.2.2			
ÉS A DIR	En general, cal pronunciar amb essa sonora les paraules que porten s			

	entre vocals, z en qualsevol posició, el grup tz . http://esadir.cat/criteris/essasonsord
DDCOR	La <s> intervocàlica és sonora, i sona com la de <i>casa</i> . Hem de dir amb essa sonora les paraules <i>musa, medusa, nasal...</i> També és sonora la <s> dels mots aparentment prefixats i la <z>: <i>nazisme, presumpte, resolució...</i>

11. Pronunciació sonora de la sibilant sorda				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	446	01:02:57	hem d'estar en igualtat de condi[z]ions. DL
	1	100	00:44:30	per sobre dels intere[z]os de partit. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,06 %	
PEOSFIEC	No recomanable. l, 1.2.2.			
ÉS A DIR	Cal pronunciar amb essa sorda les paraules que porten s en posició inicial o darrere consonant, ss entre vocals, c davant e, i, ç davant a, o, u i el grup sc davant e, i . http://esadir.cat/criteris/essasonsord			
DDCOR	Excepcionalment la <s> intervocàlica és sorda, i sona com la <s> de <i>sal</i> o la ç de <i>caçar</i> . Això passa en mots compostos per prefixació o a la manera culta, com ara <i>cromosoma, dinosaure, uníson</i> . També hem de fer sord el so de les dues esses intervocàliques: <i>dissertar, percussió, premissa...</i> Finalment, la <c> davant <e> i <i> és sorda: hem de dir <i>velossitat</i> i no <i>*velozitat, etssetera</i> i no <i>etzètera...</i> També és generalment sorda la <s> postconsonàntica: hem de dir <i>eclipssi</i> i no <i>*eclipzi</i> . En canvi, hem de dir <i>endinzar</i> i no <i>*endinssar</i> .			

6.1.2.5 Consonants laterals

12. Emmudiment de la l en els mots <i>altre, nosaltres</i> i <i>vosaltres</i>				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	80	00:43:22	no té res que veure una qüestió amb l' [átre]. DL
	1	311	00:56:02	Per tant, no[s]atres. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,1 %	
PEOSFIEC	És admissible en l'àmbit general –només, però, en registres informals– l'emudiment de la l en els mots <i>altre (altra, altres), nosaltres i vosaltres</i> . l, 1.2.5.			
ÉS A DIR	En registres informals, l'Institut d'Estudis Catalans considera admissible l'emudiment de la <i>ela</i> en les paraules altre (altra, altres), nosaltres i vosaltres . http://esadir.cat/criteris/ela			
GCC	<i>Nosaltres</i> és un dels mots que més variants presenta en català. La pronúncia més habitual és amb elisió de la l (<i>nosatres</i>). En molts parlars la <i>e</i> ha estat transformada en <i>o</i> , potser per influència de les variants assimilades <i>nostro</i> i <i>nostros</i> dels possessius (<i>nosaltros</i>). També és prou habitual l'elisió			

	de la <i>-s-</i> (<i>naltres, noltros</i>). En alguns parlars, paral·lelament al clíctic pronominal <i>mos</i> (alteració de <i>nos</i>) s'han creat formes amb <i>m-</i> (<i>mosaltros</i>).
	M 3.8.4.

6.1.3 Accentuació

13. Desplaçament de l'accent a causa de la interferència castellana				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	213	00:50:30
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,1 %	
PEOSFIEC	No recomanable. I, 1.3.			
ÉS A DIR	En una locució formal, no desplaçarem l'accent de les paraules. http://esadir.cat/criteris/accentsdesplac			
DDCOR	En els verbs amb l'infinitiu acabat en <iar>, cal pronunciar planes les formes de la seva conjugació: <i>estudia</i> i no <i>*estúdia</i> , que és també una pronunciació interferida pel castellà.			

6.2 Fonètica sintàctica

6.2.1 Vocals en contacte

6.2.1.1 Sinalefa o elisió

14. Pronunciar en una sola síl·laba la vocal final de mot amb la inicial del mot següent fent-hi sinalefa o elisió					
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut		
		1	229	00:51:26	contra els. DL
		2	176	01:26:02	si és pot dir així. MP
INCIDÈNCIA ⁷	Periodistes:		Convidats:		
PEOSFIEC	Propi de l'àmbit general. I, 2.1.				
ÉS A DIR	Quan es troben una paraula que acaba en vocal i una altra que hi comença, es pronuncien com una sola síl·laba, elidint una de les dues vocals o fent sinalefa (o sigui, pronunciant com un diftong les dues vocals de paraules diferents). De tota manera, en contextos emfàtics, pot ser justificable distingir les vocals. http://esadir.cat/criteris/vocalenllac				

6.3 Morfologia no verbal

6.3.1 L'apostrofació

15. Omissió de la vocal en la pronúncia de l'article femení davant i/u àtones

⁷ No comptabilitzat, en tractar-se d'un fenomen de la llengua oral perfectament correcte.

UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	168	01:25:25	com molt bé deia l'Isabel. MP
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	Admissible en l'àmbit general –només, però, en registres informals–. II, 1.1.1.			
ÉS A DIR	Davant els mots femenins que comencen en i o u àtones, precedides o no d'una h , l'article femení la no s'apostrofa. L'Institut d'Estudis Catalans admet en els registres informals la reducció també davant i o u àtones: l(a) independència, l(a) universitat . http://esadir.cat/sintaxi/articles			
GCC	En singular s'utilitzen formes asil·làbiques ('apostrofares') quan la paraula que segueix comença per vocal. Segons la norma, però, cal emprar la forma plena en el femení quan la paraula següent comença per una vocal tancada (<i>i</i> o <i>u</i> precedides o no de <i>h</i> muda) en síl·laba àtona. S 7.3.1.			

16. Ús de formes plenes de l'article o la preposició quan s'haurien d'elidir				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	96	00:44:13	la evolució del deute italià. DL
2	541	01:45:40	amb la estratègia d'Esquerra Republicana. MP	
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,15 %	
PEOSFIEC	No recomanable. II, 1.1.1.			
ÉS A DIR	Les formes del singular de l'article determinat s'han de reduir a l' (ela + apòstrof) davant un mot que comenci en vocal o hac muda: l'aigua, l'eina, l'Índia, l'orgull, l'home, l'Uruguai, l'urna . També s'apostrofa la preposició de : d'aigua, d'home , etc. http://esadir.cat/sintaxi/articles/			

6.3.2 L'article

17. L'article davant noms de persona				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	678	01:53:53	El Gutiérrez. ME
2	703	01:59:49	el Coscubiela. ME	
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,02 %	
PEOSFIEC	Propis de l'àmbit general tant l'ús com l'omissió de l'article davant noms de persona, d'acord amb els usos característics de cada parlar. (...) En el registre formal, especialment en textos de caràcter neutre i expositiu (com els informatius), és pròpia l'omissió de l'article davant els noms de persona. II, 1.1.3.			

ÉS A DIR	<p>Amb el nom de pila sol, l'ús de l'article personal resulta adequat en tots els registres. (...). Amb el cognom sol o el nom i el cognom, l'ús de l'article personal és més propi de registres informals i diàlegs en general. En registres formals (com els informatius o narradors de documentals) no fem servir aquest article, ja que imprimeix familiaritat. (...). Tampoc no és propi del registre formal usar l'article femení davant els noms de dona. En molts casos pot tenir un to despectiu.</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/remartperson</p>
GCC	<p>Els noms propis són entitats intrínsecament denotatives i, consegüentment, no els cal la presència d'un determinant per fixar-ne la referència. Això no obstant, en català els noms de persona i els cognoms poden anar precedits d'un article.</p> <p>S 7.3.4.</p>

18. Article neutre "lo", forma incorrecta				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	270	01:31:56	A mi lo que m'ha semblat. ME
	2	711	01:55:15	de lo que els ciutadans. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,05 %	
CASTELLNOU	<p>L'article <i>lo</i> és incorrecte. Només és admès en la variant col·loquial del català nord-occidental o lleidatà (<i>lo xiquet, lo vidre...</i>).</p> <p><i>Lo</i> és la forma de l'article neutre castellà que té diferents significats, alguns dels quals influeixen en el català.</p> <p><i>Abstracció.</i> Per a expressar la condició d'abstracte, cal utilitzar, entre altres, els mots: <i>el, allò, la cosa que, això</i>, o bé na paraula de significat ampli, com <i>ara, la part, el fet...</i></p> <p>Incorrecte: <i>Lo que et volia dir és que...</i> Correcte: <i>El que et volia dir és que... et volia dir que...</i></p> <p>Pàgina 168</p> <hr/> <p>En les oracions substantives el pronom relatiu no té antecedent o, si en té, és un concepte general que equival, si fa no fa, a un substantiu (la gent que, la cosa que, això que, etc.).</p> <p>Qui no vulgui pols que no vagi a l'era. [<i>El pronom relatiu equival, si fa no fa, al substantiu la gent (que).</i>]</p> <p>El que jo dic és que així no anem enlloc. [<i>El pronom relatiu equival, si fa no fa al substantiu la cosa (que).</i>]</p> <p>pàgina 254</p>			
GRAMÀTICA PROVISIONAL IEC	<p>Les formes masculines antigues <i>lo</i> i <i>los</i> es mantenen en llengua general en certs contextos fossilitzats (<i>tot lo mon, tot lo dia, per lo senyal</i>), i en alguns parlars nord-occidentals, en registres informals (<i>lo pare, lo cotxe, los carrers, los pobles</i>)</p>			

	pàgina 139
GRAMÀTICA ZERO	GENERALITZACIÓ O ABSTRACCIÓ: EL, SOLUCIÓ MÉS GENERAL Quan es tracta d'una abstracció ('allò que és...', 'les coses...'), la solució més general, que sol cobrir la majoria de casos, és utilitzar l'article el en comptes de <i>le</i> : el cert = 'allò que és cert', 'la cosa certa', 'les coses certes', 'la certesa'. pàgines 67-72
COMENTARIS	Darrerament, s'ha generat certa polèmica al voltant de l'ús de l'article neutre "lo". Algunes de les opinions expressades es poden consultar als següents enllaços: http://www.nuvol.com/noticies/lo-de-larticle-neutre/ http://www.nuvol.com/noticies/algunes-consideracions-sobre-el-lo-neutre/ http://www.nuvol.com/opinio/lo-lo-neutre-i-el-el-neutres-o-no/

6.3.3 El substantiu i l'adjectiu

6.3.3.1 El gènere

19. Canvi de gènere en alguns mots				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	879	02:04:35
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
PEOSFIEC	No recomanable. II, 1.2.1.			
ÉS A DIR	Hi ha algunes paraules que, sovint per interferència del castellà, s'usen amb un gènere incorrecte, segons la normativa. Paraula femenina: la síndrome . Castellà: el síndrome . http://esadir.cat/morfologia/nommasc http://esadir.cat/morfologia/entry_20030901145009_8/			

6.3.4 Els quantificadors i indefinits

20. Plurals de quantificadors invariables				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	438	01:39:32
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0 %	
PEOSFIEC	No recomanable II.1.5.			
ÉS A DIR	En un registre formal, els quantificadors massa , força i prou són invariables, segons la normativa. Els plurals masses , forces i prous són molt habituals i admissibles en lleng. col·loquial i constitueixen un exemple clar de la tendència dels usos			

	<p>informals a simplificar i regular els paradigmes flexionals. Per analogia amb altres elements del sistema, el lleng. col·loquial tendeix a eliminar excepcions, tal com descriu <u>Payrató</u>, entre d'altres.</p> <p>massa/masses dies força/forces raons prou/prous baralles</p> <p>En alguns parlars, en lleng. col·loquial prou també presenta el femení analògic prouta (vg. la "<u>Gramàtica del català contemporani</u>", M 3.6).</p> <p>http://esadir.cat/morfologia/massaforcaprou</p>
GCC	<p><i>Massa, prou i força</i> presenten a Catalunya flexió de nombre (<i>masses, prous i forces</i>), però aquestes formes de plural no són normatives.</p> <p>M 3.6.</p>

6.3.5 Els pronoms

6.3.5.1 Les formes febles

21. Presència indeguda de EN				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	135	00:46:17
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p>Si els complements que poden representar <i>en</i> i <i>hi</i> ja estan expressats explícitament en la frase, aquests pronoms hi són sobrers. Aquest error és molt freqüent amb el verb <i>haver-hi</i>.</p> <p>i. *N'hi ha molta gent que no sap fer anar els ordinadors. c. Hi ha molta gent que no sap fer anar els ordinadors.</p> <p>i. Volia entrar al cine, però *n'hi havia massa cua i ho va deixar córrer. c. Volia entrar al cine, però hi havia massa cua i ho vaig deixar córrer.</p> <p>pàgina 249</p>			

22. Pronom de complement directe neutre				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	540	01:07:42
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p>Complement directe neutre</p> <p>Si el complement directe és neutre –és a dir, si és tota una oració equivalent a <i>això, allò</i>, o bé està representat directament per les paraules <i>això, allò, tot</i>, etc.)–, aleshores el pronom que el substitueix és <i>ho</i>.</p> <p>pàgina 216</p>			
GRAMÀTICA	Ho substitueix: <i>açò, això, allò</i> i frases senceres (com a cd)			

ZERO	pàgina 124
COMENTARI	Podria tractar-se d'una errada de pronunciació.

23. Ús de els-hi amb valor datiu				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	268	00:53:29	donant-ls'hi. DL
	2	617	01:50:41	el canvi de candidat a Madrid els hi és favorable. IN
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	Convé recordar que no és correcte usar <i>els hi</i> (combinació de dos pronoms) per a substituir un sol complement. Aquest error és freqüent amb el pronom de CI plural <i>els</i> , el qual, com veurem amb més detall, es pronuncia «elzi» en una gran part del territori. pàgina 238 i també 240			
ÉS A DIR	No acceptat en usos formals. Acceptat en usos col·loquials i col·loquials marcadament informals. http://esadir.cat/sintaxi/pronpersfebl			
P. FABRA ⁸	Conservant el datiu <i>els hi</i> , la llengua parlada es resisteix a substituir el complement acusatiu, i es limita a suprimir-lo. Comú a tots es casos queda: <i>Els hi donaré</i> . En l'exemple f) (Els hi donaré llibres), a vegades substituïm <i>llibres</i> per <i>en</i> . Però com la forma <i>hi</i> va sempre darrera de totes les combinacions de pronoms febles el pronom <i>en</i> es posa entremig i queda: Els n'hi portaré. Amb la qual combinació, queda esberlat el datiu <i>els hi</i> , <i>elzi</i> o <i>els-i</i> . Si totes aquestes raons no fossin suficients, bastaria recordar per a proscriure l'ús de <i>els hi</i> datiu, que aquesta forma és totalment estranya a la llengua antiga.			
GCC	Una de les diferències més importants entre les varietats no valencianes i l'estàndard (no valencià) pel que fa a les combinacions de pronoms de tercera persona està directament relacionada amb la forma que té el datiu plural en aquestes varietats. Aquest pronom té generalment la forma [(ə)lzi] (p.ex.: <i>Als nens els [(ə)lzi] diré que vinguin</i>), cosa que fa que els combinacions amb un datiu plural no coincideixin amb l'estàndard. La forma [(ə)lzi] va ser sempre rebutjada per Fabra, en part perquè la interpretava com si fos una seqüència de dos pronoms (<i>els hi</i>) (...) La forma [(ə)lzi] admet, però, una interpretació alternativa, defensada primer per Vilaplana (1980) i, posteriorment, per Mascaró (1986: cap. 6), entre altres, que permet entendre millor la realització de les combinacions de tercera persona en la majoria de varietats no valencianes. Segons aquesta interpretació, /l/ és el morf de tercera persona (tant per al datiu com per a l'acusatiu), /z/ és el morf usual de plural i /i/ és el morf de datiu. La vocal inicial s'insereix només quan cal per raons sil·làbiques.			

⁸ Obres completes de Pompeu Fabra II. Sil·labari. Gramàtiques de 1918.

M 10.3.3.4

24. Reducció a l'hi de les combinacions la hi i li ho				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	361	00:58:27	Per això l'hi preguntava. AO
	1	549	01:07:56	jo l'hi he fet. AO
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,0 %	
CASTELLNOU	els pronoms <i>li</i> i <i>ho</i> són invariables i, per tant, no s'apostrofen mai pàgina 213			
ÉS A DIR	Recomanat en qualsevol context. http://esadir.cat/sintaxi/pronpersfebl			
GCC	<p>En la majoria de les varietats del català, la seqüència <i>li ho</i> té la realització [li]: [(ə)lzi]: Això, <i>als teus pares ja [lzi] vaig dir</i> (amb petites variants segons la zona i, de vegades, en aquestes varietats, amb la forma del pronom datiu quan no apareix combinat ([li] en singular [(ə)lzi] en plural), Fabra (1983-1984: § 125) sosté, sobretot per raons històriques, que en aquestes realitzacions hi ha hagut una substitució del pronom feble neutre (<i>ho</i>) pel pronom feble de tercera persona masculí singular (<i>el</i> o <i>l</i>); aquesta interpretació és la que també s'assumeix, per exemple, a Mascaró (1986). (...). Sempre s'ha dit que el pronom feble neutre <i>ho</i> no es pot combinar amb el pronom feble <i>hi</i>, (...). Això sembla que és cert per a totes les varietats del català, excepte per al ribagorçà. (...). Tornant a les varietats que no accepten la coexistència d'aquests dos pronoms, les gramàtiques solen acceptar com a única solució possible per a aquesta combinació la substitució del pronom neutre (<i>ho</i>) pel pronom de tercera persona acusatiu masculí singular (<i>l'</i>), amb el resultat <i>l'hi</i>: «Això, <i>al calaix, deixa-l'hi de seguida</i>» (...). Aquesta és, efectivament, una solució bastant generalitzada, que també apareix esmentada a Fabra (1956:73).</p> <p>M 10.3.3.5</p>			
GRAMÀTICA ZERO	<p>Formes escrites normatives i orals informals del sistema català general:</p> <p>Ahir el pare esperava allò dels jutjats, però no li ho van portar (normatiu) Ahir el pare esperava allò dels jutjats, però no l'hi van portar (informal)</p> <p>pàgina 134</p>			

25. Pleonasme				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	532	01:07:21	I ho he pogut ser-ho. DL
	2	432	01:39:14	No hi hauria d'haver-hi. MG
INCIDÈNCIA	Periodistes:		Convidats:	
JOAN SOLÀ	<p>Es tractaria, sí, d'un "col·loquialisme adequat" si aparegués esporàdicament i de manera efímera; però nego que ho sigui si la tonada es converteix en emblema i ens apareix dotzenes de vegades diàries durant tants dies. Aclarim, però, que aquí no hi hauria una "incorrecció" pròpiament dita, ni</p>			

	cap interferència forana, sinó un tret habitual propi d'aquesta parla. http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2010/avui_a2010m1d14p11scultura.pdf
--	---

26. Omissió indeguda del pronom <i>en</i>				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	461	01:40:48
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,04 %	
CASTELLNOU	<p>La influència del castellà fa que <i>en</i> s'ometi o se substitueixi indegudament per altres pronoms:</p> <p>Omissió del pronom <i>en</i> quan substitueix el complement directe indeterminat (sentit partitiu)</p> <p>i. Quan era ric tenia molts amics, però ara que sóc pobre ja no *tinc tants c. Quan era ric tenia molts amics, però ara que sóc pobre ja no en tinc tants</p> <p>pàgines 247-249</p>			

27. Omissió indeguda del pronom <i>hi</i>				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		2	263	01:31:34
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,0 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	<p>Els complements preposicionals completen el sentit de verbs com ara <i>negar-se a, renunciar a, participar en</i>, etc., i han d'acompanyar necessàriament aquesta mena de verbs. Els complements circumstancials, si s'ometen, s'han de representar pel pronom corresponent. Vegem-ne uns quants exemples.</p> <p>i. Sembla un bon negoci i no *penso renunciar. c. Sembla un bon negoci i no hi penso renunciar.</p> <p>pàgina 245</p>			
ÉS A DIR	<p>És del tot inadmissible, tant en contextos formals com en informals, ometre el pronom <i>hi</i> en construccions com ara:</p> <p>Estic d'acord Li explico les coses a poc a poc, però ell no es fixa gens</p> <p>Hi estic d'acord Li explico les coses a poc a poc, però ell no s'hi fixa gens</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/omisshi</p>			

28. Combinació preposició + article determinat + que				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	13	00:39:21	una pregunta en la que la resposta. DL
	1	441	01:02:38	d'uns temps en el que no hi havia. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,0 %		Convidats: 0,1 %	
CASTELLNOU	<p>No són correctes les combinacions de preposició + article determinat + <i>que</i> (llevat de certs casos de preposició + <i>el</i> (neutre) + <i>que</i>).</p> <p>i. El malalt amb *el que parlàvem se n'ha anat c. El malalt amb qui parlàvem se n'ha anat. c. El malalt amb el qual parlàvem se n'ha anat.</p> <p>pàgina 260</p>			
ÉS A DIR	<p>La construcció preposició + article + que és incorrecta quan equival a preposició + article + qual o preposició + què / preposició + qui.</p> <p>Exemples incorrectes:</p> <p>L'informatiu en el que els hem parlat de l'atemptat d'avui acaba aquí La persona a la que telefonem cada matí és de Montblanc Els guanyadors, als que el president va adreçar unes paraules, no van voler recollir el premi</p> <p>Exemples correctes (escrivim en primer lloc la forma que considerem preferent als nostres mitjans):</p> <p>L'informatiu en què (en el qual) els hem parlat de l'atemptat d'avui acaba aquí La persona a qui (a la qual) telefonem cada matí és de Montblanc Els guanyadors, a qui (als quals) el president va adreçar unes paraules, no van voler recollir el premi</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/pronrel#colloquial</p>			
GCC	<p>La gramàtica normativa prohibeix explícitament l'ús en aquest cas de la forma «(P + <i>el que/qui</i>)» (i flexió: +...una obra en la que havien treballat tant de temps) (Fabra 1918: § 63; 1956: § 108) que es considera d'influència castellana i que es troba contínuament en els mitjans de comunicació orals (en els escrits els correctors l'eliminen); però algun autor opina amb menys severitat d'aquesta forma. Badia (1962: § 140) la considerava «construcció castellanizante nada recomendable», però ara (1994: 366) opina que «ha estat adoptada per analogia partint de la genuïna (sense negar que hi hagi contribuït el paral·lelisme amb les solucions castellanés) i la judica així: «Atesa l'extensió social d'aquesta construcció, que no és d'avui i és prou documentada per escrit, jo no m'atreveria a proscriure-la del llenguatge corrent, si bé no l'admetria en els nivells de la llengua més correcta».</p> <p>S 21.2.1.1</p>			

29. Preposició + article neutre + que (com a contrapunt a la correcció de la fitxa anterior)

UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	260	00:53:09	pel que deia vostè. AO
	2	519	01:44:31	allunyats del que és la figura del polític. AO
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,02 %		Convidats: 0,05 %	
CASTELLNOU	c. No facis cas del que sentis a dir pel carrer. [<i>Correcte, perquè el és article neutre, no l'article masculí singular. Del que, aquí equival a d'allò que.</i>] pàgina 260			
ÉS A DIR	Aquesta construcció sintàctica és correcta quan equival a preposició + aquell que / aquella que / aquells que / aquelles que / allò que. Amb els diners de la Generalitat i amb els que va aportar l'Ajuntament es pagaran aquests actes http://esadir.cat/sintaxi/pronrel#colloquial			

30. Ús d' <i>el que</i> en lloc de <i>qui</i>				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	83	00:43:26	Ens podem entendre amb el que faci falta. DL
	2	768	01:58:30	Has de negociar amb el que governa. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,0 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p>És preferible usar <i>qui</i>, o bé <i>el qui</i> (o <i>la qui</i>, <i>els qui</i>, <i>les qui</i>), en comptes de <i>el que</i> (o <i>la que</i>, <i>els que</i>, <i>les que</i>).</p> <p>+r Qui encerti els tres números s'endurà el premi. +r El qui encerti els tres números s'endurà el premi. [<i>O també «Aquell qui encerti...»</i>] -r El que encerti els tres números s'endurà el premi.</p>			
GCC	<p>Una certa tradició manté encara aquesta distinció [<i>qui</i>→ persones; <i>que</i>→ coses] com a “aconsellable” o “millor” (Ruaix 1985:96; 1995: 34-38, 71-73; i Manuel Miquel i Planas dins aquesta última obra, pàg. 64-66), bé que ja amb clares vacil·lacions (Badia 1994: 360-361). La veritat és que la llengua ha acabat decantant-se decididament per la forma <i>que</i> en les estructures de B5 i B3, en qualsevol nivell de llengua (vg. Calveras 1930: § 82-98; Solà 1972: 124; Jané 1978).³³</p> <p>³³. No és clar si les formes castellanques (<i>el/los que = quien(es)</i>) poden haver influït en l'opció del català a for de <i>que</i>. Ruaix (1995: 71-73) fa veure que la barreja de formes ja és antiga. Hi pot haver d'altres causes. En primer lloc, l'ambigüitat només es produeix amb l'article <i>el</i>, no amb cap altre element de B2-3 (inclòs els plural <i>els</i>). En segon lloc, l'opció <i>qui</i> només és possible quan hi ha contigüitat absoluta entre article/demonstratiu i <i>qui</i>, com també observa Ruaix (1995: 36-38) (...). En algun cas <i>qui</i> es troba potser poc o molt estereotipat i es pot sentir més: concretament amb algun ús de <i>tothom qui</i> i en <i>com aquell qui</i>.</p> <p>S 21.3 pàgina 2496</p>			

31. Relatiu col·loquial				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	409	01:00:47
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,0 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p><u>Duplicacions incorrectes de relatiu i pronom feble</u></p> <p>En la llengua parlada és freqüent inserir un pronom feble que representa per segona vegada el mateix antecedent que ja ha expressat abans el pronom relatiu. Aquest defecte rep el nom de <i>pleonasme</i> (redundància d'un element lingüístic sense acomplir cap nova funció).</p> <p>i. Vaig parlar amb el senyor a qui *li havien pres la cartera c. Vaig parlar amb el senyor a qui havien pres la cartera</p> <p>pàgina 262</p> <p>també diu, però:</p> <p><u>El relatiu col·loquial</u></p> <p>Es tracta d'un altre ús propi de la llengua col·loquial, no admès en la llengua formal, que consisteix a usar la forma <i>que</i> com una simple conjunció d'enllaç, i a fer servir un pronom feble o d'una altra mena per a substituir l'antecedent.</p> <p>i. Vaig parlar amb el senyor *que *li havien pres la cartera. c. Vaig parlar amb l'home a qui havien pres la cartera</p> <p>pàgina 263</p>			
ÉS A DIR	<p>Relatiu col·loquial</p> <p>La llengua oral espontània unifica sovint les oracions de relatiu amb la fórmula que + pronom feble. Aquest ús, que és perfectament lícit, es considera propi de la improvisació i la conversa, també quan són de ficció.</p> <p>És un nen que li agrada jugar És un llibre que ja se n'ha parlat molt Avui parlem d'un problema que habitualment no se'n parla gaire</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/pronrel#colloquial</p>			
GCC	<p><u>Subordinades relatives amb pronom de represa</u></p> <p>És una persona que tothom li té por Viu en un poble que sempre hi fa calor</p> <p>Habitualment, s'ha considerat que el <i>que</i> d'aquests exemples és una conjunció i no pas un pronom relatiu. Aquesta construcció, malvista en la llengua escrita pels gramàtics tradicionals, és una relativa des d'un punt de vista funcional: <i>que</i> fa la funció de subordinant i el pronom representa l'antecedent dins de la subordinada.</p>			

	GCC S 18.2.1.1b S 21.1.1 S 21.5.7
JOAQUIM VILAPLANA ⁹	La característica més sobresortint de les quals és, precisament, la de no contenir com a constituent de la seva estructura cap pronom relatiu pròpiament dit. Aquestes clàusules són generalment denominades «clàusules relatives d'estil col·loquial» (...). Per evitar les connotacions prescriptives d'aquesta terminologia, (les) denominarem aquí «clàusules relatives analítiques» pàgines 127-145

6.4 Morfologia verbal

6.4.1 Extensió de l'arrel velaritzada

32. Extensió de l'arrel velaritzada.				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	588	01:48:45	El català continua seguint l'eix principal. AP
	2	852	02:02:40	I no la va volguer admetre. AP
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	<p>En català no hi ha cap infinitiu acabat en <i>-guer</i>; per tant, les formes <i>*sapiguer, *poguer, *volguer, *valguer, *capiguer...</i> són incorrectes: cal dir: <i>saber, poder, voler, valer/valdre, cabre/caber...</i></p> <p>En català no hi ha cap gerundi acabat en <i>-guent</i>; per tant, les formes <i>*sapiguent, *poguent, *volguent, *coneguent...</i> són incorrectes; cal dir i escriure: <i>sabent, podent, volent, coneixent.</i></p> <p>pàgina 276</p>			
ÉS A DIR	<p>Infinitius En lleng. col·loquial és habitual l'extensió de l'arrel velaritzada a formes que normativament no la presenten: <i>calguer, capiguer, hauer, poguer, sapiguer, tinguer, valguer, volguer</i>, etc. (variants no formals de caldre –o caler-, cabre -o cabre-, haver, poder, saber, tenir, valer, voler, etc.). Vg. la "Gramàtica del català contemporani" (M 5.1.3.1).</p> <p>Gerundis Aquest mateix fenomen d'analogia en la morfologia verbal es dona en les formes de gerundi: <i>calguent, capiguent, haguent, poguent, sapiguent, tinguent, valguent, volguent</i>, etc. (variants no formals de calent, cabent, havent, podent, sabent, tenint, valent, volent, etc.). Vg. la "Gramàtica del català contemporani" (M 5.1.3.2).</p> <p>http://esadir.cat/morfologia/arrelvelaritzada</p>			
GCC	<p>Infinitiu</p> <p>És característic de molts parlars del Principat l'afegiment del sufix irregular d'infinitiu <i>-er</i> tònic en els verbs suara esmentats, no al radical bàsic, sinó a la forma amb /g/ (vg. § 5.1.2.1 i 5.1.2.5): <i>calguer, capiguer, sapiguer</i> en una part del Principat, i amb molta extensió <i>poguer, valguer</i> i <i>volguer</i>. Aquestes formes són rebutjades per la normativa.</p> <p>M 5.1.3.1</p>			

⁹ Vilaplana, Joaquim (1981: 127)

	<p>Gerundi</p> <p>Per a aquells verbs (a part <i>haver</i>), com per a tots els altres que posseeixen una variant de radical amb /g/, la majoria dels parlars prefereixen utilitzar aquesta en el gerundi (no normatiu): <i>valguent, dolguent, volguent, deguent</i>, i semblant amb els altres verbs que tenen o poden tenir un infinitiu en -er: <i>poguent, calguent, capiguent i sapiguent</i>.</p> <p>M 5.1.3.2</p>
--	---

6.5 Sintaxi

6.5.1 Caiguda de preposició

33. Davant la conjunció <i>que</i>				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	218	00:50:48	tenim capacitat per defensar els interessos de Catalunya, independentment de que, després. DL
	2	611	01:50:20	parlava el Miquel de que les enquestes. IN
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,06 %	
GCC	<p>Aquesta mena de construccions són interdictes per la normativa, d'una manera explícita pel que fa als casos de <i>a, de i en</i> (vg. Fabra 1918: § 151). També es consideren normativament inacceptables, per una altra banda, les construccions consistents a mantenir la preposició feble i convertir en tònica la conjunció subordinant (<i>què</i>), fenomen que es deuria a un procés d'adaptació fonètica equiparable al que explica la formació de la conjunció <i>perquè</i>.</p> <p>Cal remarcar el caràcter matisat del rebuig de Fabra d'aquest tipus de completives obliqües, que pot llegir-se en les <i>Converses filològiques</i> (Fabra 1954-1956: § 288). Efectivament, en el text de referència el nostre autor no s'estava de considerar la possibilitat que s'haguessin produït espontàniament, «enfora de tota influència castellana», mitjançant un procés que explicaria el canvi de <i>que</i> en <i>què</i> per analogia amb l'ús de <i>què</i> relatiu en funció obliqua (...) La possibilitat, tanmateix, acabava desestimant-la, aparentment empès per la convicció que la difusió d'aquestes construccions en el català modern no podia sinó deure's a la pressió de l'espanyol.</p> <p>S 19.3.1</p>			

6.5.2 Concordances

34. Concordança entre subjecte i verb				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	13	00:39:22
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,03 %		Convidats: 0,06%	
CASTELLNOU	<p>El subjecte i el verb concorden en persona i en nombre. Si na frase no té el subjecte explícit, la persona i el nombre del verb ja indiquen la persona i el nombre del subjecte. Aquest principi general s'ha de matisar amb les observacions que hi ha a continuació.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan el subjecte és un nom col·lectiu singular (<i>gent, equip, colla, etc.</i>) concorda amb el verb també en singular. Tanmateix, si el text 			

	<p>continua i en la frase següent s'omet el subjecte, la concordança tendeix a fer-se en plural. (...) D'altra banda, en un llenguatge més informal o en la llengua parlada de vegades es fa acordar el verb en plural, solució que té un matis d'expressivitat més intensa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan el subjecte es un nom col·lectiu (<i>una part, un sector de, un cert nombre de, un grup de, una colla de, etc.</i>) determinat per un complement en plural és preferible que el verb sigui en singular, però també pot anar en plural. - En les oracions passives pronominals el verb es pot escriure en singular, encara que el complement directe sigui en plural; aquesta es la manera tradicional de fer-ho. Si el complement directe és plural, però, també es pot escriure el verb en plural, fent-l'hi concordar. - Quan es tracta d'oracions atributives (verbs <i>ser, estar, semblar ...</i>), si el subjecte és un nom col·lectiu, el verb no concorda amb el subjecte, sinó amb el predicat nominal. <p>pàgines 285-287</p>
ÉS A DIR	<p>El subjecte i el verb concorden en persona i nombre.</p> <p>Aquesta editorial publica sobretot obres juvenils Els aficionats brasilers es movien amb molt ritme</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/concordsv</p>
GCC	<p>La <i>concordança</i> és la propietat formal més manifesta dels subjectes. En català, la relació de concordança es dona entre el subjecte i el verb. Quan diem que el subjecte indueix la concordança de persona i de nombre amb el verb, el que volem expressar és que es tracta de l'únic argument del verb que s'hi incorpora a través de la morfologia. I això independentment del fet que el subjecte s'expressi lèxicament o que sigui implícit. (...) Allò que resulta determinant perquè el verb tingui unes marques flexives de persona i nombre o unes altres és el subjecte i no l'objecte.</p> <p>S 2.2.2.1</p>

35. Concordança entre objecte i el verb haver-hi				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	391	00:59:57	No, no n'hi han. DL
	2	67	01:19:20	N'hi han molts altres. AO
INCIDÈNCIA ÉS A DIR	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,04 %	
	<p>El verb haver-hi: tot i que en lleng. col·loquial és molt habitual la concordança d'aquest verb amb el seu complement, en els usos formals se sol evitar.</p> <p>Lleng. col·loquial: Hi han moltes preguntes sense resposta / Hi hauran trenta periodistes</p> <p>Ús formal: Hi ha moltes preguntes sense resposta / Hi haurà trenta periodistes</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/concordsv</p>			
GCC	Sobre la posició de la normativa pel que fa a la concordança amb aquest			

	<p>tipus de verbs, es pot consultar Solà (1994: 303-308). L'autor aclareix que, de fet Fabra mai no va condemnar explícitament la concordança del verb <i>haver-hi</i> amb el SN que el segueix; en la que es considera referència normativa (Fabra 1918), el gramàtic no esmenta el fenomen de la concordança amb aquest verb. En la gramàtica de 1956, Fabra assimila l'impersonal <i>haver-hi</i> al que anomena proposicions de tipus 4 i analitza el SN que el segueix com a complement, amb el qual no ha concordar, si bé observa que sol fer-ho en la llengua parlada (Fabra 1956: § 72). Tan sols en una conversa recomana d'evitar la concordança amb el verb impersonal (Fabra 1954-1956: § 217).</p> <p>S 2.4.4.3</p> <p>Una qüestió debatuda en les construccions amb el verb <i>haver-hi</i> és la concordança amb el SN que apareix en posició postverbal, atès que alguns gramàtics interpreten aquest sintagma com a C i rebutgen la concordança, mentre que d'altres reconeixen a aquest sintagma el mateix valor que al subjecte dels verbs inacusatius i no veuen cap inconvenient a fer la concordança. De fet, les oracions amb concordança són més generals en català, mentre que les versions sense concordança es limiten a uns quants parlars nord-occidentals (el ribagorçà i el dialecte del Segrià)</p> <p>S 6.5.4</p> <p>Encara que no és usual veure en textos escrits aquesta concordança, ha estat reivindicada per diversos gramàtics i el mateix Pompeu Fabra, en la versió original de la seva gramàtica de 1956, suggeria la possibilitat d'acceptar-la també com a normativa (vg. Solà 1994: 21-26, 303-308; 1999: § 54; López del Castillo 1999: 144, 147). De fet, ja és una solució amb una certa tradició, atès que comença a consolidar-se en els dos grans dialectes catalans.</p> <p>S 14.2.1.2</p>
--	--

6.5.3 Perífrasi d'obligació

36. Haver de / *tenir que				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	56	00:41:58	hem tingut que tocar-ho tot. DL
	1	266	00:53:24	moltes empreses hagin tingut que tancar. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,2 %	
CASTELLNOU	Per a expressar obligació són del tot incorrectes les perífrasis següents:			
	<p>*<i>Tenir que</i> + infinitiu</p> <p>*<i>Haver-hi que</i> + infinitiu</p> <p>*<i>Ser precis</i> + infinitiu (o bé, <i>ser precis</i> + que + verb)</p> <p>*<i>Precisar</i></p> <p>pàgina 295</p>			
ÉS A DIR	Són del tot inadmissibles les construccions següents: tenir que (no s'ha de confondre amb la col·loquial i tradicional tenir de), haver-hi que, ser precis que, deure + infinitiu.			
	Tenim que anar-hi / Hi ha que anar-hi / És precis que hi anem / Devem			

	<p>anar-hi</p> <p>-----</p> <p>Hem d'anar-hi / Cal anar-hi / Cal que hi anem</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/perifrasinfinitiu</p>
GCC	<p>Fabra (1956: § 97) afirma: «No és recomanable la substitució de <i>haver de per tenir de</i>; la de <i>haver de per tenir que</i> és del tot inadmissible.» Es tracta, però, d'una perífrasi idèntica sintàcticament i en interpretació a <i>haver de + infinitiu</i>. <i>Que</i> enlloc de <i>de</i> en aquest context es considera unànimement castellanitzant.</p> <p>S 23.4.2.f</p>

6.5.4 Correlacions temporals

37. Correlació temporal en les oracions condicionals				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
		1	52	00:41:39
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,0 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	<p>Per a expressar una condició no existent en la realitat –però que és necessària perquè es realitzi l'acció expressada pel verb de l'oració principal- es poden emprar tres temps verbals: el pretèrit imperfet d'indicatiu o el pretèrit imperfet de subjuntiu (en els temps simples) i el plusquamperfet de subjuntiu (en els temps compostos). (...) En aquesta mena de frases el verb de l'oració principal ha d'anar sempre en un temps condicional:</p> <p>c. Si llavors haguessis sabut de debò com era no hi hauries confiat tant. i. Si llavors haguessis sabut de debò com era no hi *haguessis confiat tant.</p> <p>pàgina 306</p>			
ÉS A DIR	<p>La correlació dels temps verbals en les oracions condicionals és la següent:</p> <p>Indicatiu: Si els avises, vénen / vindran Si els avisaves, venien / vindrien Si els vas avisar, van venir / han vingut Si els has avisat, vénen / vindran / han vingut / deuen haver vingut</p> <p>Subjuntiu: Si els avisessis, vindrien Si els haguessis avisat, vindrien / haurien vingut (no: <i>haguessin vingut</i>)</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/tempcond</p>			
POMPEU FABRA ¹⁰	<p>En aquestes proposicions, certs parlars catalans reemplacen <i>hauria</i> per <i>hagués</i>: <i>Si hagués plogut, no haguéssim sortit. Sense tu, no haguéssim pogut fer res.</i></p>			

¹⁰ Fabra, Pompeu (1956: 101)

pàgina 101

6.6 Castellanismes

38. *En quant a				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	148	01:24:13	en quant a anys. ME
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p>És la forma correcta en comptes de <i>*en quant a</i>. Són locucions sinònimes pel que fa a, pel que fa referència a, pel que es refereix a, tocant a.</p> <p>pàgina 883</p>			
ÉS A DIR	<p>No admissible</p> <p>Equivalents: pel que fa a i quant a.</p> <p>Amb la marca "locució prepositiva antiga i dialectal", el diccionari de l'Enciclopèdia recull en quant (a) amb el significat "en tant que".</p> <p>http://esadir.cat/lexic/entrades/enquanta</p>			
GCC	<p>Locució prepositiva amb funcions semàntiques argumental de tema.</p> <p>M 8.2.1.2</p> <p>Diverses preposicions i locucions prepositives s'empren amb una funció pragmàtico-discursiva. Es tracta de preposicions i SPs molt gramaticalitzats que actuen com a connectors discursius, i exerceixen diverses funcions pragmàtiques i d'organització del text (...) D'entre les preposicions i locucions prepositives amb una funció pragmàtico-discursiva, remarcuem aquelles que s'usen per introduir un sintagma anteposat amb el valor de tema informatiu (<i>quanta, pel que fa a, respecte de/a</i>)</p> <p>S 11.4.3.n</p>			

39. Baixar / abaixar pujar / apujar				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	267	00:53:25	molts autònoms hagin de baixar la persiana. DL
	1	315	00:56:05	qui ha pujat l'IVA, recordi que ha sigut el partit. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	<p>abaixar: Vol dir 'fer baixar', o bé, 'disminuir la intensitat': Ja pots abaixar la mà. S'abaixà els pantalons. Va abaixar el volum de la ràdio.</p> <p>No s'ha de confondre amb baixar: 'anar, portar d'un a un altre de més baix'.</p> <p>Baixa de l'escala. Hem de baixar la carmanyola de la veïna.</p> <p>Té un significat més precís rebaixar: 'fer disminuir de nivell, d'alçària o de preu'.</p>			

	<p>Han rebaixat mig metre tot aquell terreny. En aquella botiga han rebaixat els pantalons.</p> <p>pàgina 776</p> <hr/> <p>apujar: Vol dir 'fer pujar' i augmentar la intensitat'.</p> <p>Apuja't els mitjons. Vull que apugeu el volum del televisor.</p> <p>No s'ha de confondre amb pujar: 'anar, o portar, d'un lloc a un altre de més alt'.</p> <p>Pugem a les golfes. Per què rondines quan et demano que em pugis qualsevol cosa</p>
ÉS A DIR	<p>Verb transitiu.</p> <p>abaixar la persiana / abaixar la vista / abaixar veles / abaixar la guàrdia / abaixar els impostos / abaixar els preus / abaixar el sou</p> <p>No s'ha de confondre amb el verb baixar.</p> <p>Verb no pronominal.</p> <p>Incorrecte: Es va baixar del cotxe Correcte: Va baixar del cotxe</p> <p>Quan significa "passar a un grau inferior d'intensitat, de valor", és un verb intransitiu.</p> <p>La marea ha baixat / El preu del raïm ha baixat / Els sous han baixat</p> <p>No s'ha de confondre, doncs, amb el verb abaixar:</p> <p>Incorrecte: El govern ha baixat el preu de la gasolina Correcte: El govern ha abaixat el preu de la gasolina</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/entry_20031030191706_13/view http://esadir.cat/sintaxi/entry_20030820190348_1</p> <hr/> <p>apujar:</p> <p>Amb el significat "passar a un grau superior d'intensitat, de valor", apujar és un verb transitiu:</p> <p>apujar la calefacció apujar els impostos</p> <p>També pot ser pronominal:</p> <p>L'aigua s'ha apujat dues vegades en sis mesos</p> <p>No s'ha de confondre amb el verb pujar. Regeix <u>complements de mesura</u>.</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/entry_20031030191706_1/</p>

UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	19	00:39:44	No ha estat massa afortunat. DL
	2	433	01:39:15	no hi hauria d’haver-hi molt trànsit. MG
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,01 %	
CASTELLNOU	<p>Gaire: Pot ésser adjectiu o adverbi i vol dir ‘molt’. Només apareix en alguns contextos, en els quals no és recomanable l’ús de molt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darrere l’adverbi no. No vinguis gaire tard - Darrere la preposició sense. Es movia sense fer gaire fressa - En frases interrogatives i condicionals. Que sereu gaires? <p>El mot <i>massa</i> tampoc no és correcte en aquests contextos, si no és que té el significat estricte d’‘excessiu’ o ‘excessivament’.</p> <p>pàgina 845</p>			
ÉS A DIR	<p>Fem servir preferentment gaire, en comptes de molt, en oracions negatives, interrogatives o condicionals.</p> <p>No tenen gaires diners / Que t’has esperat gaire temps? / Si ve gaire tard, ja no hi serem</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/usgaire</p>			
GCC	<p>En els parlars valencians, <i>gaire</i> és sistemàticament substituït per <i>molt</i>. També a la zona de Barcelona augmenta l’ús de <i>molt</i>. S’hi empra <i>¿Te’n falta molt?</i> al costat de <i>¿Te’n falta gaire?</i> (vg. Solà 1977: § 5). En contextos negatius, també <i>massa</i> ocupa el lloc de <i>gaire</i>. En pot ser la causa el fet que <i>massa</i> expressa una quantitat o intensitat excessiva, mentre que <i>gaire</i> denota la pura existència de quantitat o intensitat. Per tant, <i>un problema no gaire difícil</i> és un problema poc difícil, mentre que <i>un problema no massa difícil</i> és un problema el nivell de dificultat del qual no es considera excessiu (tot i que objectivament pot tenir-ne fins a un cert grau. Segons Ruaix (1995: 43), en molts d’aquests canvis hi ha també la influència del castellà.</p> <p>S 8.2.2.4</p>			

41. Com en lloc de com a				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	31	00:40:26	ho utilitzen com un dels punts d’atac. AO
	1	350	00:57:58	com instrument que ha d’ajudar. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,02 %	
CASTELLNOU	<p>La locució prepositiva <i>com a</i> significa «en qualitat de» o «en concepte de». Però la <i>a</i> d’aquesta locució es perd si darrere seu hi ha un nom precedit d’un article determinat o indeterminat, un demostratiu (<i>aquest, aquell, etc.</i>), els indefinits <i>quelcom</i> i <i>algun</i> o el possessiu <i>llur</i>.</p> <p>c. M’he fet una opinió sobre això, però com a president de l’entitat no puc prendre partit.</p> <p>i. M’he fet una opinió sobre això, però *com president no puc prendre partit.</p> <p>Quan <i>com</i> significa «igual que» i té un sentit comparatiu s’escriu sempre</p>			

	<p>sense la <i>a</i>. En aquest cas hi seria coherent la repetició del verb.</p> <p>No es comporta com els altres. [<i>És a dir, «No es comporta com es comporten els altres».</i>]</p>
ÉS A DIR	<p>com / com a</p> <p>A vegades es fa servir com en casos en què la forma apropiada és com a (quan equival a "en qualitat de").</p> <p><i>Es va presentar a la junta com representant dels treballadors</i> <i>Aquests homes són els dos únics condemnats com autors del robatori</i></p> <p>Es va presentar a la junta com a representant dels treballadors Aquests homes són els dos únics condemnats com a autors del robatori</p> <p>Però la a de com a cau quan la paraula que ve després és un article determinat o indeterminat o un demostratiu:</p> <p>Va ser convidat com un amic més (no <i>com a un amic més</i>)</p> <p>Remarques: El castellà usa como amb el valor de l'adverbi aproximadament. En català no és normatiu l'ús de com amb aquesta funció:</p> <p><i>Hi havia com unes cent persones</i></p> <p>Hi havia aproximadament cent persones Hi havia unes cent persones Hi havia un centenar de persones</p> <p>http://esadir.cat/sintaxi/advcomcoma/</p>

6.6.1 Interferències lèxiques (fitxa 42)

Janina Espuny (1998: 275-289) ens diu que "Parlem d'*interferència* per referir-nos a aquells «trets observables d'un codi utilitzats en el context d'un altre codi» (Baetens 1989: 78). Payrató (1988: 151) és més precís quan diu que «[...] aquests elements, originàriament estranys o forans, constitueixen interferències, en el sentit que són mostres materials de processos de canvi lingüístic que es donen en una llengua i són motivats directament per la influència d'una altra llengua»"

Seguint aquesta tesi, en el recompte hem tingut en compte:

- interferències no assimilades on es conserva la forma original amb tots els seus trets.
- les interferències híbrides que s'adapten parcialment a la llengua receptora des d'un punt de vista morfofonètic.
- les interferències d'assimilació completa, quant a la forma morfofonètica, fet que implica que no apareix cap tret fonètic o morfològic estrany al català.
- els calcs, reproduccions o traduccions d'estructures lèxiques del castellà al català. Val a dir que la majoria, com ara *tenir que + infinitiu*, ja han estat tractats en diversos apartats d'aquests treball.

Les interferències detectades són:

Incorrecció	Tipus	Opció correcta
además	assimilació completa	a més a més

analizar	assimilació completa	analitzar
apremiant	assimilació completa	apressant, urgent
apretar	assimilació completa	estrènyer
baixar (en lloc d'abaixar)	assimilació completa	abaixar
bonos.	no assimilada	bons
bru[s]eles	assimilació completa	bru[z]eles
bueno	híbrida / assimilació completa (*)	bé
carai	assimilació completa	carall
coiunturalment	híbrida / assimilació completa	conjunturalment
como	no assimilada	com
consegueix	assimilació completa	aconsegueix
correa	no assimilada	corretja
de baix vol	assimilació completa	de baixa volada
desde luego	no assimilada	per descomptat
después	híbrida / assimilació completa (*)	després
durante	no assimilada	durant
en quant a	calc	quant a
enterar-se	híbrida / assimilació completa (*)	assabentar-se
ese	no assimilada	aquest
imperialismo yanqui	no assimilada	imperialisme ianqui
inaceptable	híbrida / assimilació completa (*)	inacceptable
los lobbys	no assimilada	els lobbys
mentres	assimilació completa	mentre, mentrestant
molt bon dia	calc	bon dia
moralina	no assimilada	intenció moralitzant
peiatorativament	assimilació completa	pejatorativament
Peseθe	híbrida / assimilació completa (*)	pese[s]e
por	no assimilada	per
por lo tant	calc	per tant, per la qual cosa
porcentatge	híbrida / assimilació completa (*)	percentatge
porque	no assimilada	perquè
pujar (en lloc d'apujar)	assimilació completa	apujar
quinieles	assimilació completa	travesses
renta	assimilació completa	renda
res que veure	calc	res a veure
sèrios	assimilació completa	seriosos
síndrome (el)	calc	síndrome (la)
tenir que	calc	haver de
vaia	assimilació completa	vaja
vale	no assimilada	d'acord, entesos
vint-i-pico	híbrida / assimilació completa (*)	vint-i-escaig
θis	híbrida	[sis]
θiu	híbrida	[siu]

(*) una o altra opció depenent de l'emissor; tanmateix, la valoració que hem fet pot ser un pèl subjectiva o merament personal ja que molt probablement la nostra valoració estigui influenciada per la fonètica del català central en general i el subdialecte tarragoní en concret.

6.7 Col·loquialismes

43. Viam / vere				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	299	00:55:07	Les rendes més altes no, viam. DL
	2	266	01:31:47	a vere si esgarrapa algun vot. MP
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,11 %	
DCVB	<p>VERE v. (dial.): V. VEURE.</p> <p>5. Usat en primera persona plural d'imperatiu (vejam, veiam i les seves variants reduïdes), serveix per a expressar curiositat de veure el que succeeix o succeirà, la temença que s'esdevingui una cosa o que deixi d'esdevenir-se una altra que es desitja; cast. vamos a ver, o simplement a ver. Ara donques vejam on serà, Genebreda Cons. 147. Vejam, què has fet tu per mi? Sermó St. Pere. Aquest procés que tens aquí, vejam què diu, Vent. Pel. 32. Los noms d'aquells, de hu en hu, vejam qui són, Somni J. Joan 419. Vejam d'on han de sortir aquestes misses, Ignor. 73. Vejam si us trobaré bo quan torni!, Pons Auca 282. Veyam com s'arreglarà axò, Vilanova Obres, xi, 33. Però veiam... ¿que no passava mai el rossari...?, Ruyra Parada 42. Les formes contractes o reduïdes de veiam són viam o aviam a Catalunya continental, meiam, meem, veiem i mem a Mallorca, i vam a Menorca. Veem si un pobre no podrà pescar amb sos metexos ormetjos que es rics!, També s'usa, en lloc de la primera persona plural de l'imperatiu, la perífrasi a veure. A veure si sou capaç de citar-me cap museu..., Aurora 253.</p>			
ÉS A DIR	<p>Ús restringit: paraules específiques del llenguatge col·loquial, admeses en espais informals, habituals sobretot en diàlegs o declaracions.</p> <p>Lleng. col·loquial. Interjecció, variant de la forma a veure.</p> <p>http://esadir.cat/lexic/entrades/entry_20030718132249_123/view</p>			

44. Sidral				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	429	01:39:07	segurament que tornarem a tenir sidrals
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0,01 %		Convidats: 0,0 %	
GDLC	<p>2 col·loq Gran desordre, confusió, renou, desgavell, etc.; merder.</p> <p>http://www.diccionari.cat/lexicx.jsp?GECART=0124425</p>			
ÉS A DIR	<p>Ús restringit: paraules específiques del llenguatge col·loquial, admeses en espais informals, habituals sobretot en diàlegs o declaracions.</p> <p>Lleng. col·loquial.</p>			

	<p>Enrenou, desgavell.</p> <p>Vaig parlar massa i es va organitzar un sidral de ca l'ample!</p> <p>http://esadir.cat/lexic/entrades/sidral/</p>
--	---

45. Llavontes / allavors				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	2	631	01:52:22	Llavontes per manament de, de la junta. MP
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
DCVB	<p>Etim.: del llatí <i>ad illas horas</i>, ‘a aquelles hores’. La forma catalana antiga més representativa de l'adverbi llatí és <i>llesores</i>; havent-se perdut la -s- com és normal en català, es desplega com a substitutiu evitador de l'hiat un so <i>v</i>, resultant <i>llevores</i> (o <i>sia</i>, la mateixa forma que avui escrivim <i>llavors</i>). Per una contracció degué produir-se la variant <i>llavors</i> (pronunciada <i>llavòs</i>), afavorida tal vegada per la tendència a produir una forma d'aparença masculina en oposició a <i>llevores</i>, que té aspecte de femenina (com ho era originàriament). Essent interpretada la forma <i>llavors</i> com un plural susceptible de canviar-se en singular, resultà la forma de singular <i>llavò</i>. D'aquesta, formant-se un fals plural en -ns o tal volta per influència de <i>doncs</i> o de <i>lladoncs</i>, resultà la variant <i>llavons</i>. De <i>llavons</i> es derivà el femení analògic <i>llavoneses</i>, i del mateix <i>llavons</i> interpretat com si fos <i>llavonts</i>, resultà la forma femenina analògica <i>llavontes</i>. La variant <i>llavòrens</i> ve de <i>llavores</i> per aplicació de l'analogia de plurals en -ns, com <i>hòmens</i>, que porten la <i>n</i> per l'etimologia. De totes les variants indicades existeixen segones formes prefixades amb <i>a-</i> (<i>allavores</i>, <i>allavors</i>, <i>allavontes</i>, etc.). Vegeu l'estudi d'aquest mot i les seves variants en BDLIC, xiii, 299 i ss.</p>			

6.8 Apòcope

46. Apòcope				
UBICACIÓ / EXEMPLE	Annex	Línia	Minut	
	1	198	00:49:40	don la sensació, no don la sensació. DL
INCIDÈNCIA	Periodistes: 0 %		Convidats: 0,01 %	
DIEC	<p>1. <i>1 f.</i> [FL] Pèrdua d'una o més síl·labes o sons àtons situats en posició final de mot.</p>			

7. Conclusions

Una de les dificultats més grans amb què hem topat a l'hora de confeccionar aquest TFC ha estat la de seleccionar els fenòmens que volíem comentar, i és que era necessari des d'un bon començament destriar el gra de la palla i decidir què era gra i què era palla. En aquest procés hem acarat les transcripcions amb les recomanacions i directrius de la Proposta per a un

estàndard oral de la llengua catalana, I i II, (IEC: 2009) com a obra de referència. També hem recollit allò que diuen altres obres que, sense ser normatives, amplien el que diu la normativa sobre els fenòmens estudiats; això, d'una banda. De l'altra, ens hem deixat portar una mica per la nostra percepció personal i, en gran mesura, pel nostre tutor.

En aquest sentit, doncs, volem deixar clar que, a causa de l'acotament d'espai a què estem sotmesos, hem hagut de renunciar a fer una anàlisi tan minuciosa com hauríem volgut de les converses transcrits i hem decidit, per exemple, no comentar trets dialectals com l'obertura o tancament de vocals que alguns dels participants a les converses realitza, les repeticions, els errors involuntaris de parla, les rutines de parla o el discurs preparat que s'intueix en Duran i Lleida o en Antoni Puigverd.

En un altre ordre de coses, ens cal indicar que pensem que l'objecte d'aquest TFC no era pas l'assoliment d'una o diverses conclusions, sinó, i d'acord amb el plantejament inicial del treball, la confecció i l'anàlisi d'un corpus per tal de plasmar o esquematitzar, si es pot dir així, el llenguatge dels mitjans. Amb tot, és obvi que el fet d'esmicolar i destriar unes converses tant com nosaltres ho hem fet ens ha hagut de portar, d'una manera o altra, a alguna mena de conclusions o, potser, hipòtesis que detallem tot seguit:

1. Si filem prim, ens adonem que la majoria d'incorreccions detectades tenen a veure amb la influència del castellà. Són ben poques les genuïnament catalanes –com les de la fitxa 32– i això tenint en compte que les converses transcrits van ser tingudes per persones adultes amb un considerable nivell cultural i que, en un context com el que proporciona l'emissió televisiva, contenen poc o cap rastre d'argot.
2. Els percentatges obtinguts ens demostren que el nombre d'errades no és tan elevat com la percepció que en tenim. Probablement un telespectador que no estigui vinculat al món de les lletres (ja sigui professionalment o per esbarjo) no s'adonarà de la majoria d'errades que aquí hem fet constar i fins i tot pensarà que el llenguatge de la televisió és irreal per massa correcte i dista molt del llenguatge del carrer. Aquest, però, és un altre debat que ens portaria, novament, a l'eterna disputa entre puristes i antinormistes.
3. Tot i que els percentatges són sempre baixos, no ho són tant si els calculem sobre el total particular de paraules de cadascú, i no sobre el total global. Fent-ho així, els percentatges de marques d'oralitat són els següents:

Ariadna Oltra – 1,16 % en l'entrevista i 1,20% en la tertúlia

Josep Antoni Duran i Lleida – 4,54 %

Maria Eugènia Cuenca – 2,09 %

Miquel Porta Perales – 2,79 %

Antoni Puigverd – 1,37 %

Isabel Nadal – 2,43 %

Eloi Cordoní – 1,07 %

Martí Gironell – 1,61 %

Resulta clar, doncs, que els periodistes cometen menys errades que no pas els convidats. D'altra manera seria un mal símptoma per al llenguatge dels mitjans.

4. El llenguatge dels mitjans no deixa de ser un reflex una mica endreçat i empolainat de la nostra llengua de cada dia, la que usem des que ens llevem fins que ens n'anem a dormir amb multiplicitat de registres. No pot ser correcte al 100 per cent perquè la raça humana, per naturalesa, és imperfecta, i aquells que parlen per la televisió, quan són darrere les càmeres, no usen un llenguatge al 100 per cent correcte. És lògic que s'esforcin a usar un llenguatge al més correcte possible perquè, al capdavall, és la seva eina de treball, però una llengua, en tant que viva, evoluciona, canvia, gira i regira i imaginem que molt a disgust dels correctors, sempre els anirà al davant.

L'abisme que hi ha entre la llengua normativa i la llengua de la gent és cada dia més gran. Aquest és un fet irrefutable que podem atribuir a la pressió d'una llengua dominant que, des de l'explosió de les noves tecnologies, encara s'ha fet més forta. Ens hauríem de plantejar, doncs, què és el que més li convé a la nostra llengua, si una normativa estricta que, potser, mantindrà la identitat de la nostra llengua, o si no fora millor abaixar el llistó acostant així els usos de l'oralitat de la llengua al que en dictaria la normativa.

8. Bibliografia

BADIA, JORDI; BRUGAROLAS, NÚRIA; TORNÉ, RAFEL; FARGAS, XAVIER (1997). *El llibre de la llengua catalana*. Tercera edició (2004). Barcelona. Castellnou Edicions – Hermes Editora General, S.A.

BASSOLS, MARGARIDA; SEGARRA, MILA (2009). *El col·loquial dels mitjans de comunicació*. Vic. Eumo editorial.

COROMINES, JOAN (1990). *Diccionari etimològic i complementari de la Llengua Catalana*. Barcelona. Curial Edicions Catalanes.

Diari Avui, 14 gener 2010, [entrevista a Joan Solà](#). [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

[Diccionari català-valencià-balear](#). Institut d'Estudis Catalans. [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

[Diccionari de dubtes del català oral](#). Edicions 62. [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

[Diccionari de la llengua catalana](#). Segona edició (2007). Institut d'Estudis Catalans [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

ESPUNY, JANINA (1998). «Aspectes de la interferència lèxica castellana» dins *Oralment. Estudis de variació funcional*, a cura de Lluís Payrató. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

ESTEVE, FRANCESC (2011). *Gramàtica zero*. València. Universitat de València

FABRA, POMPEU (1956). *Gramàtica catalana*. Desena edició (1981). Barcelona. Ed. Teide.

FITÉ, MARCEL (2010). *El català des de la caverneta (mediàtica)*. Revista Llengua Nacional, núm. 72, pp.5-13.

[Gramàtica provisional de la llengua catalana](#). Institut d'Estudis Catalans. [en línia]
[Consulta: 31 maig 2013]

[Gran diccionari de la llengua catalana](#). Grup Enciclopèdia Catalana. [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

GINEBRA, JORDI; SOLÀ, JOAN (2007). *Pompeu Fabra: vida i obra*. Barcelona. Ed. Teide.

[Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals](#). Generalitat de Catalunya. [en línia] [Consulta: 19 maig 2013]

MARTÍ I CASANOVA, JOAN-CARLES (2013). [Lo lo neutre i el el neutres o no](#). Núvol, el digital de cultura [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

MARTÍ CASTELL, JOAN (2010). *Els mitjans de comunicació i l'ús de la llengua*. Revista Llengua & Literatura. Núm. 21, pp. 269-276.

MARTÍ, JOAN; MESTRES, JOSEP M.; CAMPS, ORIOL (curadors) (2003). *II Seminari de Correcció de Textos. La qualitat de la llengua oral en els mitjans de comunicació*. Barcelona. Institut d'Estudis Catalans.

MOLL, FRANCESC DE B. (2006). *Gramàtica històrica catalana*. València. Universitat de València.

MORA, LLUÍS (1998). «L'elisió i la intrusió contextual en la llengua oral» dins *Oralment. Estudis de variació funcional*, a cura de Lluís Payrató. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MORETA, IGNASI (2013). [Lo de l'article neutre](#). Núvol, el digital de cultura. [en línia]
[Consulta: 31 maig 2013]

[Obres completes de Pompeu Fabra II](#). Sil·labari. Gramàtiques de 1918. [en línia]
[Consulta: 31 maig 2013]

PAYRATÓ, LLUÍS (1996). *Català col·loquial. Aspectes d'ús corrent de la llengua catalana*. València. Universitat de València.

PERICAY, XAVIER; TOUTAIN, FERRAN (1986). *Verinosa llengua*. Barcelona. Ed. Empúries.

PLA, ALBERT (2010). *Això del català. Podem fer-ho més fàcil?* Barcelona. Ed. Columna.

(2013). [Algunes consideracions sobre el lo neutre](#). Núvol, el digital de cultura.
[En línia] [Consulta: 31 maig 2013]

[Portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals](#) (CCMA). Generalitat de Catalunya. [en línia] [Consulta: 31 maig 2013]

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana ! i !! (2009). Institut d'Estudis Catalans. [en línia] [Consulta 19 maig 2013]

SOLÀ, JOAN; LLORET, MARIA-ROSA; MASCARÓ, JOAN; PÉREZ SALDANYA, MANUEL (2002). *Gramàtica del Català Contemporani*. Barcelona. Ed. Empúries.

VILAPLANA, JOAQUIM (1981). *Elements per a una gramàtica generativa del català. Relativització i temes annexos*. Barcelona. Ed. 62.

9. Annex I, entrevista amb el Sr. Duran i Lleida

10. Annex II, tertúlia política

11. Annex III, taula comparativa

12. Annex IV, arxiu audiovisual